

VICENT SANCHIS, director
SALVADOR COT, DAVID GONZÁLEZ,
LLUÍS MARTÍNEZ, JOSEP PLAYÀ, subdirectors

SECCIONS: JOAN ARMENGOL [Economia]; IGNASI ARAGAY,
ANDREU GOMILA [Cultura i Espectacles]; ALBERT BALAN-
ZÀ [Política]; TONI BROSA [Esports]; DAVID CASTILLO
[Suplement Cultural]; MANEL CASTILLA [Disseny];

SANTI GONZÁLEZ [Món]; PEPA MASÓ [Societat i
Barcelona]; ÓSCAR MONTFERRER [Comunicació]; ALBERT
PLA [Edició]; CARLES PRATS [Opinió]; MONTSERRAT RIUS
[Documentació]; ROBERT RAMOS [Fotografia]
Delegada a Madrid: MONTSE OLIVA

REDACCIÓ I SEU SOCIAL:
Enric Granados, 84 - 08008 Barcelona

DELEGACIÓ A MADRID:
Carrera de San Jerónimo, 15-17 - 28014 Madrid
Tel.: 91 454 72 66 - Adreça electrònica: madrid@avui.cat
CENTRALETA Tel.: 93 316 39 00 - Fax: 93 316 39 36
DISTRIBUCIÓ Tel.: 93 316 39 16 - Fax: 93 316 39 15
ADREÇA INTERNET: http://www.avui.cat
SERVEI D'ATENCIÓ AL CLIENT
Tel.: 902 884 252 - Fax: 93 316 39 15

SUBSCRIPCIONS: DYRSA Pere IV, 467 Barcelona. Tel.: 902 884 252
PUBLICITAT: PUBLIPRESS MEDIA, SA. MANUEL FERRER, director general
Barcelona: JOAN FERRANDO, director de Publicitat. RAÛL GILBERT, cap de Publicitat. Av. Diagonal, 475 - 08036.
Barcelona. Tel.: 93 344 30 00 - Fax: 93 344 31 91. e-mail: avui@publipressmedia.com.
Madrid: JAVIER PIÑEIRO, director de Publicitat. e-mail: jpineiro@publipressmedia.com. CRISTINA MADERAL. e-mail:
cmaderal@publipressmedia.com. c/ María de Molina, 54 - 28006 Madrid. Tel.: 91 515 91 00 - Fax: 91 515 91 09.
IMPRESSIÓ: Gráficas de Prensa Diaria. DL: B20.249-1976 DIFUSIÓ CONTROLADA PER L'OJD. A efectes del previst a l'article
32.1, paràgraf segon de la LPI, Corporació Catalana de Comunicació SL s'oposa expressament a la utilització de qualsevol contingut d'aquest diari amb la finalitat
de fer ressenyes o revistes de premsa amb fins comercials (press-clipping) sense comptar amb la autorització prèvia de Corporació Catalana de Comunicació SL.

Josep Domingo Ferrer

Catedràtic de computació a la URV
Impulsor de la Càtedra UNESCO de Privadesa

Internet: mirall o finestra?

Internet és un mirall de la societat que la fa servir. Si ets davant d'un mirall i no t'agrada allò que veus, no serveix de res arreglar el mirall". Són declaracions recents de Vint Cerf, un dels pares fundadors d'Internet i actual vicepresident de Google, sobre els fraus i els abusos a la xarxa.

LA PRIMERA FRASE DE CERF sembla indiscutible, però la segona confon societat i individu. Quan un internauta navega per la xarxa, allò que troba és reflex de la societat, no necessàriament reflex del mateix internauta. Això explica, per exemple, que els pares hàgim de controlar els continguts accessibles als infants. Per a l'individu, Internet és més aviat una finestra per on guaitar la societat i ésser-ne observat. És una finestra que ens dona llum i vista, però que potser té sentit *arreglar* posant-li un vidre fosc per no ésser mirats o una cortina si la vista no ens abelleix (o fins i tot si ens fereix).

EN UN ARTICLE ANTERIOR (AVUI, 6-3-2007) esmentava el paper poc clar de les administracions pel que fa a la privadesa en la societat de la informació. Fixem-nos avui en les empreses d'Internet. Un bon cercador –i Google n'és un– és imprescindible per navegar per la xarxa: això ho saben tots els internautes. Però n'hi ha menys que sàpiguen que la majoria de cercadors mantenen indefinidament diaris de totes les consultes realitzades des de qualsevol adreça IP, amb l'excusa que aquesta informació els permet afinar els mecanismes de cerca. Aquesta pràctica va esdevenir escàndol mediàtic l'agost de 2006, arran de la publicació per part del cercador AOL de cerques realitzades des de 658.000 ordinadors. Fins i tot si no es publica l'adreça IP de l'ordinador de l'usuari, successives cerques realitzades per la mateixa persona donen pistes de la seva identitat i de les seves inquietuds: per exemple, les dades d'AOL contenien consultes com "ajuda mèdica per a depressió", "com dir a la teva família que ets víctima d'un incest", noms, adreces, etc. D'altres cercadors, com Excite o Altavista, o bé també han publicat voluntàriament dades de cerques o les han cedides al govern nord-americà.

“Els cercadors no són l'únic servei que afecta la privadesa. El correu electrònic via web ofert gratuïtament per Microsoft (Hotmail), Google (Gmail), Yahoo, etc., dona a aquestes empreses accés a tots els missatges dels usuaris”

XAVIER RAMIRO

ELS ESCÀNDOLS, i també les campanyes d'ONGs (com Electronic Frontier Foundation, Electronic Privacy Information Center, entre d'altres), han obligat els cercadors a fer concessions cosmètiques. Aquest mes de març, Google ha anunciat que, als 18 mesos de tenir gravada una consulta al seu diari, n'anonimitzarà parcialment l'adreça IP i, que als 24 mesos, n'esborrarà les dades sobre galetes (*cookies*). Som molts els qui creiem que aquesta anonimització hauria de ser total i immediata.

PERÒ ELS CERCADORS NO SÓN L'ÚNIC SERVEI que afecta la privadesa. El correu electrònic via web ofert gratuïtament per Microsoft (Hotmail), Google (Gmail), Yahoo, etc., dona a aquestes empreses accés a tots els missatges dels usuaris. En el correu postal, un accés comparable només és imaginable en situacions d'empresonament, de guerra o de dictadura. No ha de sorprendre ningú que algunes d'aquestes empreses es rescabalin analitzant el contingut dels correus electrònics per a llurs objectius, tal com s'ha fet públic en el cas de Gmail. Semblantment, les agendes compartides via web (com Google Calendar) serveixen per compartir els nostres plans i decisions amb amics i socis, però també amb l'empresa que ens ofereix el servei.

DAVANT D'AIXÒ, QUÈ PODEM FER? Pel que fa al correu o les agendes web, és aconsellable no tenir-hi informació confidencial (o de tenir-hi xifrada, per exemple amb el programari lliure PGP) i decantar-se, si es pot, per proveïdors propers i de confiança (col·legis professionals, universitats, etc.), encara que donin menys espai de disc o no siguin gratuïts del tot. Respecte dels cercadors, és saludable d'alternar-ne uns quants i de fer servir adreces IP dinàmiques sempre que es pugui. De cara al futur, els investigadors estan treballant en l'anomenada recuperació privada d'informació o PIR (*private information retrieval*), que permetrà a l'usuari recuperar informació d'una base de dades o d'un cercador sense revelar-li què recupera exactament. Caldrà veure si els gegants d'Internet en facilitaran la implantació.

DE FIL DE VINT Xuf-xuf

Isabel-Clara Simó

Durant dècades, la condició indispensable per ser empleat de Renfe era ser andalús.

El motiu no el sabia escatir, però els fets canten: quan t'adreçaves a qualsevol empleat en qualsevol recorregut, et contestava un senyor andalús que, independentment dels anys que fes que estigués establert als Països Catalans, et deia que havies de canviar de llengua. Això ha funcionat anys i panys, amb tanta regularitat que la segona condició per ser empleat de Renfe havia de ser ignorar qualsevol altra llengua que no fos l'espanyola. Fins i tot devia existir un cursset per oblidar llengües, cas que algun aspirant qualificat en sabés una altra. I és que els directius de Renfe són persones amb una mentalitat que costa d'entendre, sobretot empresarialment. Com s'ho fan els dirigents, quan es reuneixen? De què discuteixen? Quines propostes estudien? No vull dir que sigui una secta secreta, amb símbols propis i objectius esotèrics –tot i que no posaria la mà al foc–, però sí que ha funcionat durant dècades amb els criteris més absurds i contradictoris. Si un dia una editorial volgués recollir en un llibre les reclamacions dels usuaris, hauria de fer una mena d'*Enciclopèdia catalana*, per l'embalum que farien els escrits dels damnificats.

Crec que Renfe ha canviat, com tot en aquest món, però el seu erràtic comportament empresarial continua essent intrigant. Ara es produeixen casos de trens aturats i d'usuaris detinguts per algun revisor acalorat. Alhora, la impuntualitat, el caos i el desori regnen a la companyia. Tant és així que fins i tot Mingote ha fet acudits de Renfe. I això sí que és gravíssim.

DES DEL MOLÍ

Un zero

Maria de la Pau Janer

S'han acabat els zeros. Em pregunto què tenen els zeros que creen aquesta necessitat de rebutjar-los. El ministeri d'Educació va decidir que els alumnes de secundària no tornarien a tenir un zero

mai més. L'han fet desaparèixer de les notes de l'ensenyament obligatori. L'argument és que, segons el ministeri, és impossible que un alumne acabi el curs acadèmic sense cap coneixement sobre la matèria impartida en una assignatura. No hi estic d'acord. Em sembla perfectament possible: hi ha alumnes que són com pissarres. Sempre se'ls esborra allò que hi ha escrit. Fins i tot m'atreviria a anar una mica més lluny: hi ha

alumnes que acaben el curs sabent menys coses de les que sabien el primer dia de classe. Per què? Els seus pobres i escassos coneixements van diluint-se, a mesura que s'apropa el bon temps, que pot ser una època d'amnèsia total.

Abans, un zero de qualificació tenia un component humiliant. No m'agrada humiliar ningú, però hi ha alumnes que necessiten saber que els professors saben que no han obert un

llibre durant tot el curs. El zero era la prova definitiva de la desídia, la manca de ganes, la indiferència envers l'aprenentatge. Es posava un zero a les actituds, més que als coneixements. Entre uns coneixements de zero, d'u o de dos, no hi ha gaire diferència. La contundència del zero, però, servia per fer evident un problema. Quan els problemes es manifesten, són més fàcils de resoldre. Si pretenem endolcir falsament la realitat –l'u

com a qualificació mínima és una forma de disfressar-la– no aconseguirem enfrontar-nos-hi de veres.

Ha desaparegut l'amenaça del zero. No m'agraden les amenaces, però sí les advertències. El zero advertia que tot anava molt malament. L'u ve a advertir el mateix, sobretot si passa a convertir-se en la qualificació mínima, però suavitzta el tràngol. És una forma de falsejar la realitat, en lloc d'acceptar-la i enfrontar-s'hi.